TASZÁR

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

2017

ALÁÍRÓLAP

TASZÁR TELEPÜLÉSI ARCULATI KÉZIKÖNYVÉHEZ

A TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV TASZÁR LAKOSSÁGÁNAK SZÉLESKÖRŰ BEVONÁSÁVAL, ÉSZREVÉTELEIK FIGYELEMBEVÉTELÉVEL KERÜLT ÖSSZEÁLLÍTÁSRA

MEGBÍZÓ:

.....

TASZÁR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
Képviseli: Pataki Sándor Polgármester
7261 Taszár, Lakótelep 8.
82/575 025

FŐÉPÍTÉSZ:

.....

Bánkuti Melitta
Okleveles építészmérnök, főépítész
Kamara jogosultságának szám: É 14-0154
Főépítészi bizonyítvány törzslapszáma: 4/3/2011

KÉSZÍTETTE:

.....

Virányi Építész Stúdió Kft.
7400 Kaposvár
Kaposvár, Losonc utca 1.
Vezető tervező: Virányi István
Kamarai jogosultság: TT 14-0075
Munkatársak: Bánkuti Melitta, Grátz Sarolt és Hartner Rudolf

2017. december

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS, POLGÁRMESTERI ÉS FŐÉPÍTÉSZI KÖSZÖNTŐ
2. TASZÁR BEMUTATÁSA
3. ÖRÜKSÉGEINK
4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ, ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK
5. A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK
6. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA
7. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA Sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

1. BEVEZETÉS
POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

Taszár község képviselő-testülete és valamennyi állampolgára nevében tisztelettel köszöntök minden kedves olvasót! Nagy öröm, és megtiszteltetés számomra, hogy kézbe vette településünk arculati kézikönyvét.

Taszár község Kaposvártól 8 km-re helyezkedik el Keleti irányban, és neve a több, mint öt évtizedes katonai repülőtérről vált híressé, közismerté. Községünk település szerkezete speciális tulajdonságaival tükrözi egyben a városias és a falusi jelleget.

Az elkészített települési arculati kézkönyv összeállításával arra törekedtünk, hogy olyan információkat osszunk meg az olvasóval, amelyek segítik az itt élők, és ide látogatók eligazodását a település értékeinek és lehetőségeinek a megismerésében.

A kézbevett arculati kézikönyv fő feladata a vizuális kultúra iránti érzékenység fejlesztése, a szemléletformálás mellett az egységes településkép kialakítása, vonzóvá tétele. Épített és természeti környezetünk alakulása, alakítása nem csak magánügyünk, hiszen a tevékenységünkkel a környezetünkre mi is hatással vagyunk.

Remélem, hogy település arculati kézikönyvünk forgatásakor felkeltettük érdeklődését, és ellátogat településünkre, ahol megtapasztalja Taszár község szépségét és az itt élő emberek vendégszeretetét.

Kellemes lapozgatást kívánok.

Taszár, 2017 december

Pataki Sándor polgármester

FŐÉPÍTÉSZI KÖSZÖNTŐ

Mottó: „Azért vagyunk a világban, hogy valahol otthon legyünk benne”
Tamási Áron

A kézbevett arculati kézikönyv fő feladata a vizuális kultúra iránti érzékenységünk fejlesztése, a szemléletformálás. Épített és természeti környezetünk alakulása, alakítása nemcsak magánügyünk, tevékenységünkkel a környezetünkre is hatással vagyunk.

Településeink épített és természeti környezetének kialakulását földrajzi, történelmi, gazdasági, világnézeti és szociális okok befolyásolják. Minden település, építmény mutatja az ott élők gazdasági, szellemi és mentális állapotát is. Környezetünk minőségi formálásával, segíteni tudjuk a településen élők életminőségét. Fontos, hogy az elmúlt több, mint fél évszázadban kialakult szemléletünket, mely szerint az egyik legfontosabb életcél az „önmegvalósítás” kissé átértelmezzük. Ezen szemléletünk térbeli lenyomataivá váltak településeink is, e szerint fejlődtek, változtak. A II. világháború előtti emberek könnyebben beillesztették magukat a társadalomba, és e szerint alakították környezetüket is, ezért tudtak létrejönni egységes településképek. Mára ez megváltozott. Az arculati kézikönyv készítésének fő célja, hogy segítsük a településszerkezetbe, településképbe való illeszkedés iránti elkötelezettségünket, legyünk bár tulajdonosok, önkormányzatok, építészek vagy mérnökök.

„Ami lent van, az megfelel annak, ami fent van, és ami fent van, az megfelel annak, ami lent van,
hogy az egyetlen varázslatának műveletét végrehajtsd.”
Ókori smaragdtábla felirata magyarul

Az arculati kézikönyvben megtalálhatóak a településképet befolyásoló olyan elemek, melyek szerepének általában nem tulajdonítunk túl nagy jelentőséget. (Víz– és adótornyok, felszín feletti hálózatok és oszlopaik, utcaszelvények, árkok, kapubehajtók kialakításai, utcabútorok, információs- és hirdetőtáblák, kerítések, fasorok, környezetrendezések, növényesítések, részletképzések…)

A település arculatával való foglakozás természetesen nem kampánymunka. Sok év kitartó és következetes erőfeszítése szükséges ahhoz, hogy látható eredményt is fel tudjunk mutatni. „A településfejlesztés, az egy türelmes műfaj.” Ehhez a hasznos munkához kívánok a településen hosszú távon élni akaró, és tudó lakókat, gazdasági szereplőket, lehetőséget, elhivatott és jó szakembereket. Kívánom, hogy a közös munka által, sikerüljön a településen a hagyományokra épülő, 21. századi színvonalú, minőségi életteret biztosítani.

Bánkuti Melitta főépítész

A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXVI. törvény 4.§ (2) bekezdés értelmében:

„(2) A kézikönyv a – települések természeti és épített környezete által meghatározott – településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának eszköze. A kézikönyv feltárja és ismerteti a településen belül jól elkülönülő egyes településrészek arculati jellemzőit és értékeit, és ennek figyelembevételével szöveges és képi megjelenítés formájában javaslatot tesz a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására.”

2. TASZÁR BEMUTATÁSA

A település bemutatása, általános településkép, településkarakter

Mottó: „Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj…”
(Radnóti Miklós)

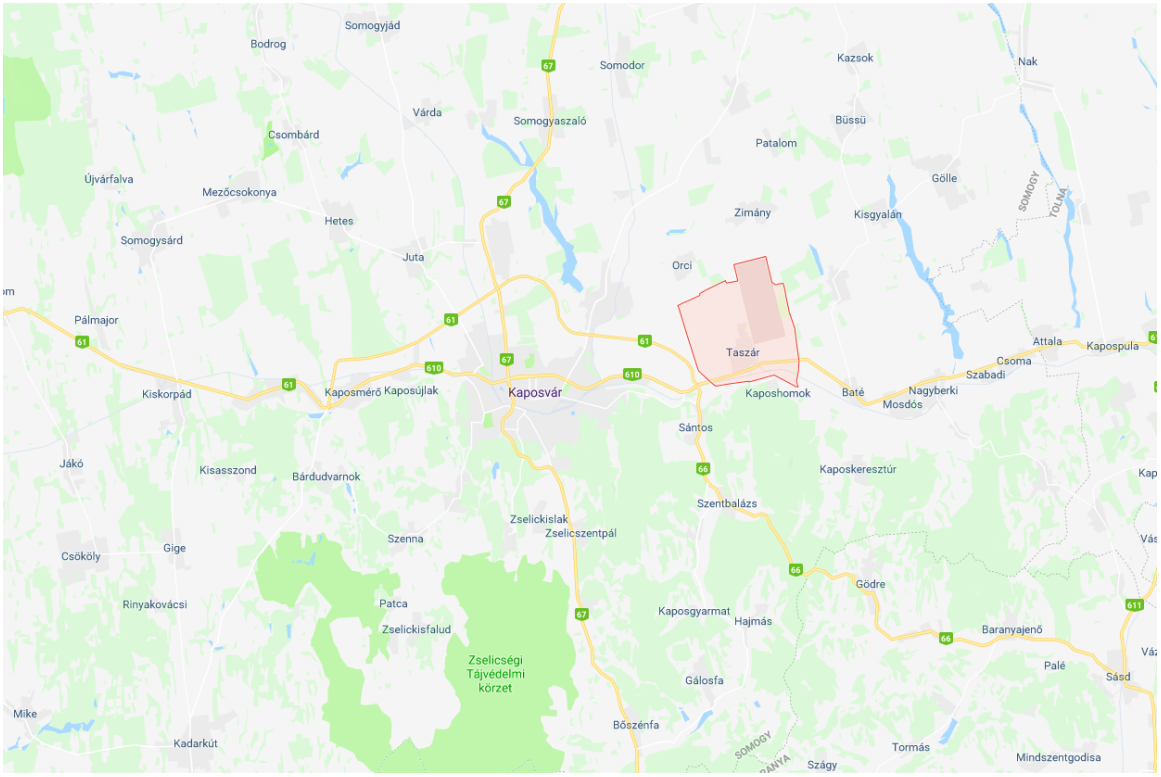

forrás: Google Maps

Taszár Kaposvártól 8-km-re keletre fekszik, a 61-es főút mentén. A megyeszékhely felől a településhez közeledve még az Orci patak előtt a végtelenség érzetét keltő rét zöldjében egy mozdulatlan gólya áll, amely másnap is ugyanott látható és az autóval suhanó átutazó fejében felmerül a gyanú, hogy ez a piros csőrű, nagy fehér madár nem élő. És valóban, misztikus, tavaszjelző madarunk egy valódi gólya mása műanyagból. Egy időnként erre utazó szegedi család helyezte el afölötti nosztalgiából, mert az Alföldhöz hasonló, végtelenbe nyúló rét valaha a gólyák rendszeres tartózkodási helye volt. Azért van itt múltidő, mert szeretett madarunk egyedszáma az utóbbi években csökkenni látszik.

A Kapos folyóhoz szemmel alig láthatóan lejtő síkság a falu lakóinak letelepedési helye. Nyugatról az Orci patak szegélyezi, mely a sík területen látszólag egy vonalzóval karcolt szabályozott meder, amelynek sekély vizében a közeli Göllében született legendás természetírónk, Somogy szerelmese, Fekete István is pecázott egykor, a patak felsőbb folyása mentén fekvő Répás-puszta egykori pedagógusa, Diósi Sándor közlése szerint.

A falu keleti felén határvonal a Tócsári vízfolyás, amelynek medre mentén már nem a nyugati oldali síkság jellemző, hanem itt szelíd hullámokat vetett a geológiai felületképzés. A két patak között a falu keleti felének közelében egy időszakos vízfolyás is található, mely telítettsége esetén ugyanúgy igyekszik a Kapos felé, mint nagyobb társai.

A vízfolyások között a terep jórészt sík felületű, enyhe déli lejtéssel a Kapos folyó felé, mely a befogadott felületi csapadékvizet tovább szállítja keleti irányba.

A település környékén máshol is hasonló morfológiai viszonyok jellemzőek. A Kapos bal partján síkfelületek, jobb felén pedig a Zselicség keleti térségének jórészt észak-déli völgyei és 200-250 méterre emelkedő szelíd, barátságos dombjai húzódnak többnyire erdősült felülettel.

Erre a varázslatos tájra látni rá a falu szinte minden pontjáról. A zselici dombokról Taszár felé tekintve pedig a végtelen mezőgazdasági táblák közé ágyazódó falu házait látjuk, keleti felükön a két repülőgép-pálya hosszú sávjaival. A morfológiai stabilitás, áttekinthetőség nyilván nagy szerepet kapott a reptér kialakításában.

A táj mezőgazdasági kultúrtáj kifejezéssel illethető leginkább, mely szépen művelt szántóföldek, a Kapos és a patakok vonalán rétek, legelők képében ölt testet.

A dél- külső- somogyi löszfelszín mintegy 40 km hosszon, 15 km szélesen húzódik a Mernye- Igal- Szakály vonalán emelkedő domboktól délre. A vizek ettől a vonulattól indulnak északra a Koppány, délre a Kapos felé.

A löszös talajképző kőzeteken barna erdőtalajok, magas humusztartalmú csernozjom talajok adnak jó lehetőséget a szántóföldi termesztésre. Az enyhe lejtés következtében az eróziós potenciál kicsi. A patakvölgyek alluviumain réti és lápos réti talajok képződtek, melyeken az állattenyésztés, legeltetés lehetősége biztosított.

Mindezen tényezők beláthatatlan időtáv óta a szántóföldi növénytermesztési kultúrák és az állattartás magas színvonalát biztosították, az itt élők nagy identitású, paraszti, mezőgazdálkodási mentalitását, életformáját elkötelezettségét megteremtve.

Erdők, a falu lakóházainak közvetlen közelében nincsenek. A környék Somogy legkevésbé erdősült területe. A száz évekkel korábbi, lösszel borított platók, völgyek üde tölgyeseiből alig maradt hírmondó. A kissé mélyebb, vizesebb lapályok, patakmedrek térsége hirtelen vált a növénytakarót tekintve és megjelennek a fűzes, nyáras elegyes foltok. A Tócsári árok mentén karakteres égerligetek kísérik a vízfolyást.

A falutól északra Orci felé összefüggő erdő ad keretet a közigazgatási területnek, Zimány irányába a fent említett spontán erdősülés határozott nyomai láthatók, néhol a fás szárúak között is sajnálatosan terjeszkedő özönfajok térhódításával.

A község a főútvonalon könnyen megközelíthető, naponta 21 autóbuszjárat érinti. Vasútállomása Kaposvár - Dombóvár vasútvonalon 3 km-re fekszik a község központjától.

A TELEPÜLÉS TÖRTÉNETE

Taszár szó szláv eredetű, eredeti jelentése famunkát, illetve ácsmunkát végezni. Ha minden áron magyarra akarnánk lefordítani, „Ácsok falva” lenne a jelentése. Első levéltári adatunk Taszárról, Szent István idejéből való, aki előírta, hogy minden tíz falunak kötelezően templomot kell építenie. Ilyen templommal rendelkező falu volt Taszár is, s ebből származik megkülönböztető neve, Egyházas-Taszár.

A török kiűzése után megszűnik Taszár többféle elnevezése - Egyházastaszár, Kistaszár, Nagytaszár. Vámostaszár - megmarad mindmáig, csak Taszár. Ekkor Taszárnak 45 lélekszáma volt, földjei elvadultak, medvék, kóbor farkasok uralták a környéket, temploma elpusztult.

Forrás: Első katonai felmérés térképe 1763-1787

Az első katonai felmérés térképén látszik, hogy a Kapos medre még szabályozatlan volt, körülötte széles volt a mocsaras terület. Taszár házai a környék falvaihoz hasonlóan észak-déli utcára rendeződtek. A római katolikus templom helye is egyértelműen beazonosítható. Az eredetileg XV. században épült templom ismételt felépítését 1738-ban kezdték meg és 1748-ban fejezték be. Taszár és környéke 1807-től, mint hitbizományi birtok a piarista rend kezelése alatt állt mindaddig, míg a magyar állam a nagybirtok rendszerrel a hitbizományokat megszüntette, államosította.

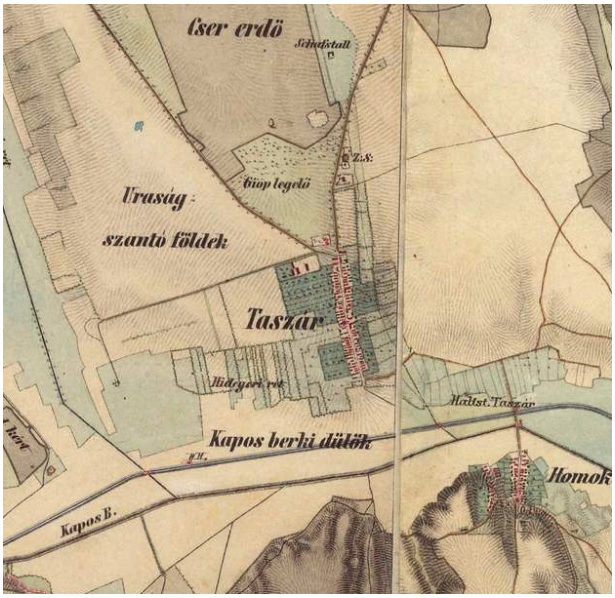

forrás: Második katonai felmérés1806-1869

A második katonai felmérésen már látható a Kapos- folyó szabályozása, és az 1872-ben átadott Zákány- Dombóvári vasút nyomvonala is.

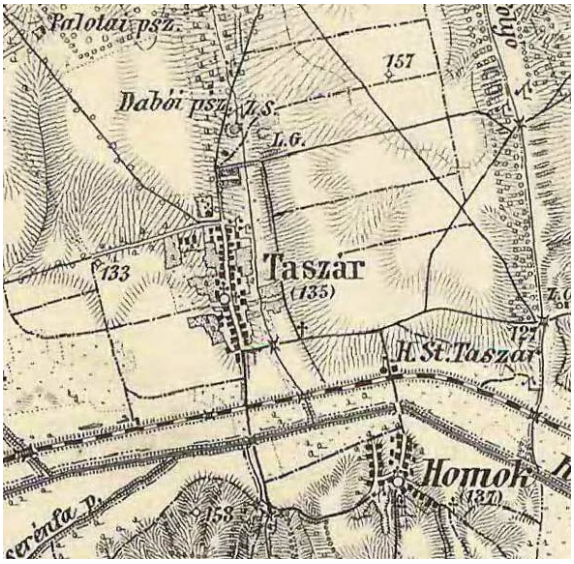

forrás: Harmadik katonai felmérés 1869-1887

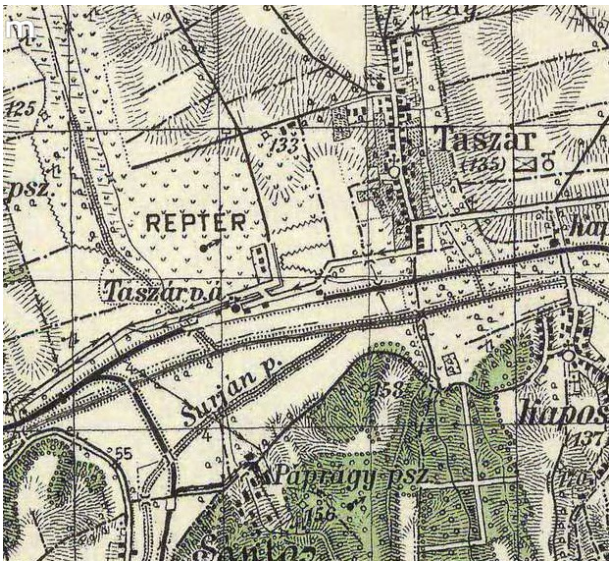

Magyarország katonai felmérése (1941)

Az 1800-as évek vége felé sem változott különösebben a település szerkezete. Az 1941-es térképen már jelölték az akkori reptér helyét és a vasútállomás épületeit is.

A magyar falvakra jellemző település szerkezetet és építkezési módot az 1950-es években megépített katonai reptér, a laktanya és a lakótelep gyökeresen változtatta meg. A település jelentős részét elfoglalták honvédségi objektumok. Ez elsősorban a reptér és a laktanya beépítését jelentette. A hagyományos falvakra jellemző házak mellett megépültek a reptéren és laktanyában szolgálatot teljesítő katonák 2-3 emeletes, zömmel lapos tetős tömbházai.

A község 1995-ben a nemzetközi és hazai érdeklődés középpontjába került. A délszláv válság miatt Taszár az IFOR majd később az SFOR csapatok logisztikai bázisa lett. 2003-ban a taszári bázison történt az iraki önkéntesek kiképzése is.

A laktanya területe jelenleg önkormányzati tulajdonban van. Karbantartása, hasznosítása nagy feladatot és lehetőség is. A repülőtér területe sajnos jelenleg kihasználatlan. Az M9-es autóút kiépítésének előmunkálatai folyamatosan zajlanak. Ha az M9-es autóút megépülne, a repülőtér újra üzemelne, alapjaiban változna meg a település és az egész térség élete is. Mielőtt a folyamatok majd a megvalósítás fázisába érnek, mindenképpen javaslunk egységes arculati terv készítését a település teljes területére. Reméljük, hogy mindez nemcsak álom marad!

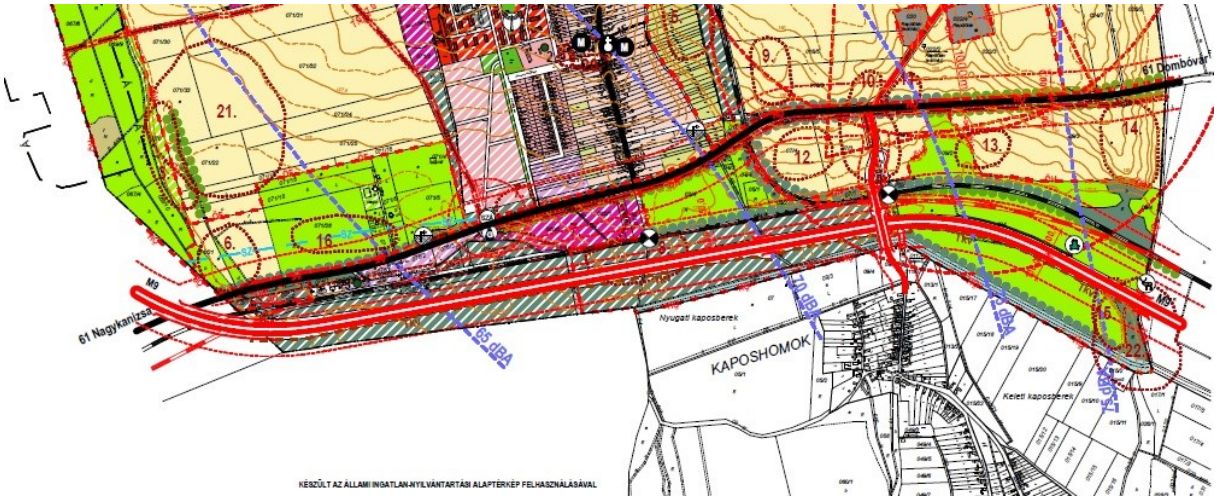

forrás: Taszár Településszerkezeti Terve

A REPÜLŐTÉR TÖRTÉNETE

Az MH Kapos Bázisrepülőtér, avagy a taszári légibázis (ICAO: LHTA) egy jelenleg használaton kívüli katonai légibázis közvetlenül Taszár mellett, Somogy megyében, nagyjából 10 kilométerre keletre Kaposvártól.1936-tól 1995-ig a Magyar Honvédség (MH) és elődei (Magyar Néphadsereg, illetve Magyar Királyi Honvédség) használták, majd 1995 és 2004 között a délszláv háború rendezésével kapcsolatos légi műveletek egyik bázisaként üzemeltette az Amerikai Egyesült Államok Légiereje (USAF). Ezen időszak során NATO légibázisként is funkcionált az IFOR, majd SFOR alakulatokat is kiszolgálva. Az amerikaiak 2004. június 30-án ürítették ki a repülőteret, ami 2005. októberében zárt be teljesen és azóta is használaton kívül van

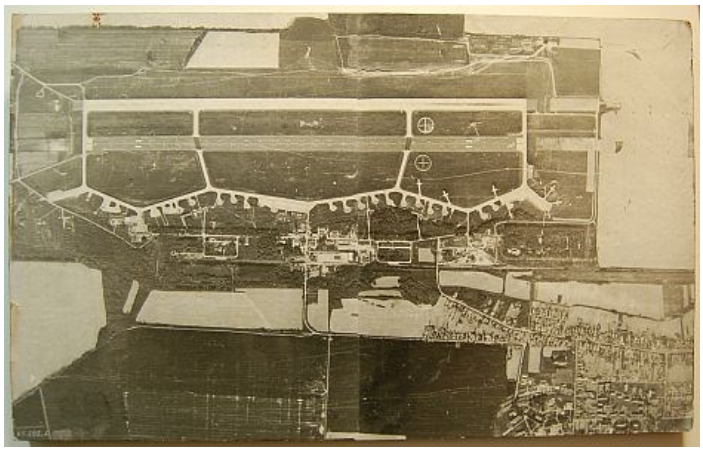

forrás: http://airbase.blog.hu/2012/09/22/taszari_emlektarlat

A repülőteret 1928-ban kezdték építeni és 1929. szeptember 1-jén adták át a nagyközönségnek. Kezdetben kizárólag kereskedelmi repülőtérként funkcionált, majd a második világháború közeledtével, 1936-ban a Magyar Királyi Honvédség átvette az üzemeltetését és katonai bázissá alakította.

1944-ben a visszavonuló németek komoly károkat okoztak az infrastruktúrában, amit a háború után a szovjetek rendbe hozattak. 1949-1950-ben kényszermunkásokat is alkalmazva épült meg a mai repülőtér, amit az 1950-ben alakult MN 50. Vadászrepülő Ezred vett birtokba. 1992-ben az itt állomásozó alakulatokat *MH 31. Kapos Harcászati Repülőezred* néven szervezték újjá.

Az Országgyűlés 1995 novemberében engedélyezte az amerikai és a NATO alakulatok áthaladását és állomásoztatását Magyarországon, a kifutó hossza és a reptér elhelyezkedése miatt Taszár mellett döntöttek. Az amerikaiak délszláv missziójának központjaként 1996-tól egy ideig a Predátorok bevetési bázisaként, valamint kiképző központként is funkcionált. A komplexum átlagosan nagyjából húszezer embert szolgált ki egyszerre. A délszláv misszió sikerével a légibázis fenntartása okafogyottá vált, ezért a bérleti szerződést felmondták, a reptér kiürítése után, 2004. június 30-

án pedig ünnepélyes keretek között levonták az amerikai zászlót és visszaadták a területet Magyar Honvédségnek. A magyar hadsereg 2005. október elsejével gazdasági megfontolásból teljesen bezárta a repteret, ami azóta is szinte teljesen kihasználatlanul áll. 2009-ben a repteret üzemeltető Taszár

Airport Kht. is megszűnt.
A reptér teljes területe 2015 márciusában 45%-ban Kaposvár, 40%-ban a Magyar Állam, 10%-ban Taszár, 5%-ban pedig a Kapos Busz Kft. tulajdonában állt. A repülés ma történelemmé vált. Az egykori laktanya területén belül kialakított Hely- és Repüléstörténeti Kiállításon széleskörűen tájékozódhatunk a témában.

A jobb sorsa, használatra érdemes repülőtér dél- és nyugat felöli bejáratai 2017-ben.

A LAKTANYA TERÜLETÉNEK BEMUTATÁSA

Taszáron az 1950-es évektől kezdődően nagyarányú repülőtér, laktanya és lakótelepi fejlesztések készültek. A laktanya területe, egykori funkciójának megfelelően magas, nagyrészt előre gyártott elemes beton kerítéssel van körbevéve. Az egykori kapuzat megmaradt, a két világot elválasztó kapu helyén ma már csak egy sorompó található. A kapun beérve kellemes parkosított területre érünk. Az 1900-as évek második felében ültetett fák mára felnőtté váltak, árnyas, ligetes környezetet biztosítva a sajnos nagy részben használaton kívüli épületeknek.

3. ÖRÖKSÉGEINK

Örökségünk, a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők

Taszáron 3 db országos védelem alatt álló műemlék található. A település temploma és a templomkert, a Nepomuki Szent János szobor áll országos védelem alatt. A védett értékek együttesét nem fenyegeti tönkremenetel, de folyamatos, értékmegőrző felújításuk, környezetük minőségi rendezése ad még feladatot a közösségnek.

ORSZÁGOS VÉDELEM ALATT ÁLLÓ ÉRTÉKEK

Római katolikus templom és környezete

HELYI ÉRTÉKEK

Taszár településre rendelkezik örökségvédelmi hatástanulmány alapján készített önkormányzati rendelettel az épített és természeti környezet védelméről. A rendelettel elfogadott helyi értékek a történeti falurészén találhatóak. Szép számmal vannak közöttük keresztek, emléktáblák, egykori és mai közösségi épületek, lakóházak és gazdasági épületek is. Általánosságban elmondható, hogy Taszár lakossága figyelmet fordít az értékek megőrzésére. Több jó, más településeken is ajánlható megoldások készültek a hagyományos épületek értékmegőrző, de 21. századi funkciónak megfelelő felújítására, továbbépítésére.

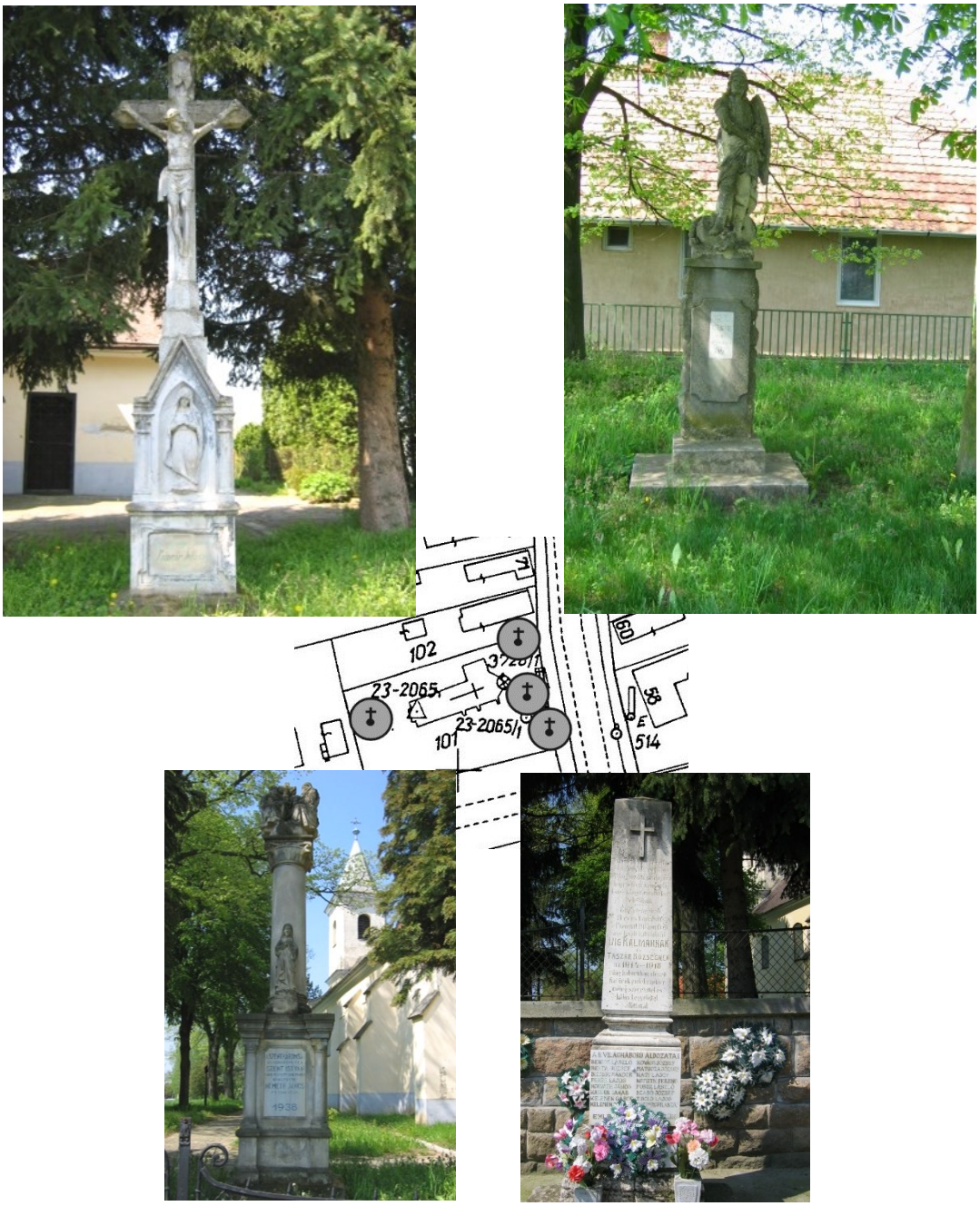

Templomkertben található védett értékek

HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ EGYKORI ÉS MAI, KÖZÖSSÉGI HASZNÁLATÚ ÉPÜLETEK

A védett épületek ma is jelentős mértékben befolyásolják, főleg a falusias karakterű részen meg is határozzák a településképet. A vasúton érkezők vagy az átutazók számára meghatározó épülete Taszárnak a Lamping József által tervezett felvételi épület. Az állomás épületegyüttesének többi eleme funkció nélkül maradt, így több épületet már le is bontottak.

Az egykori önkormányzati hivatal épülete ma is közösségi feladatokat lát el. Szerényen meghúzódik az utcai tujasor mögött, így karaktere, tömege nem érvényesül eléggé.

Az egykori iskola épülete is megőrizte eredeti karakterét. A múlt században Taszáron épült közösségi épületekre, és telkeikre egyaránt elmondható, hogy a településen sétálva ma is észrevehetőek. Nem jelentett problémát felismerni, hogy mely épületek funkciója tér el az átlagos lakófunkciótól. Tömegükben „súlyosak”, részleteikben kidolgozottak, de nem hivalkodóak. A szemlélet, mely létrehozta őket példa lehet a mi számunkra is.

Környezetük rendezésével, a közterületek kiszélesítésével, a kerítések és a takaró növényzet eltávolításával, pihenő, megállóhelyek kialakításával még nagyobb szerepet és rangot tudnának adni a településrésznek.

HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ LAKÓHÁZAK ÉS GAZDASÁGI ÉPÜLETEK

A történeti falurész utcái szélesek, biztonsággal elfér rajta a mai igényeknek megfelelő forgalom, közmű, és még fasor, növényzet telepítésére is marad hely. A településrészen található, helyi védelem alatt álló lakóházak közül vannak utcával párhuzamos tetőgerincű és arra merőleges épületek is.

A módosabb gazdák általában szélesebb telket vásároltak, erre nagyobb, több, lakásra és gazdálkodásra alkalmas épületeket hoztak létre.

A szegényebb családok választották a keskenyebb telkekre épülő, utcára merőleges gerincű, manapság „paraszthéznak” hívott megoldást.

A lakóházhoz közelebb eső részeken a nyári konyhák, a tárolók majd az istállók, ólak kaptak helyet. A gazdasági épületeknél jellemző a tégla architektúra, melyek sokszor több, mint 100 év használat után is, funkcióban és látványban is tökéletes megoldást tudnak adni.

Eleink jövőbe vetett hite, hosszú távú szemlélete az épületeken keresztül látható ma is. Divat dicsérni az elődöket, de ilyenkor nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy mindezt a ma, és a közelmúltban élő kortársaink őrizték meg és több esetben példaértékűen, láthatóan a jelen kor funkcionális igényeinek megfelelően fel is újították. Az arculati kézikönyv feladata, szellemiségének egyik fő iránya a hagyományokra épülő, mai kor lehetőségeit és igényeit is figyelembe vevő élhető, minőségi élettér kialakításának segítése. Erre több jó példát is látunk Taszáron.

VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságának adatszolgáltatása Taszár területére a táj és természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területekről. Az Országos Területrendezési Terv szerint a településen található ökológiai hálózat övezete és tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete. Ezek térképi jelölése látható a fenti ábrán. A település közigazgatási területén egyedi tájértéket nem tartanak nyilván.

RÉGÉSZETI LELŐHELYEK

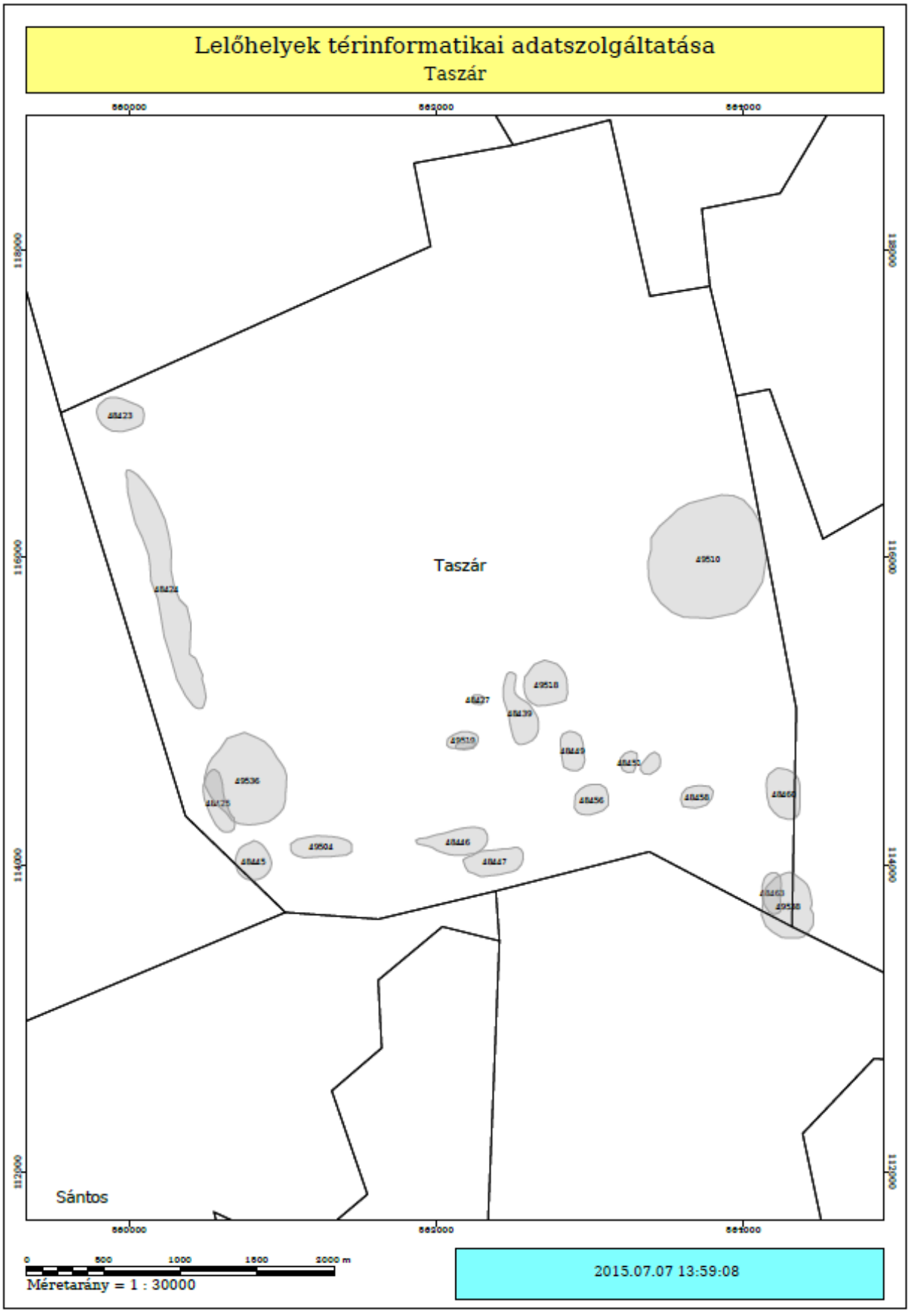

azonosító	lelőhelyszám	név	HRSZ
48423	1	Lukács-dűlő	051, 069/4
48424	2	Magda-dűlő	051, 069/4, 066/2, 052/1
48425	3	Orci-patak oldala	070, 071/22, 071/33, 069/9, 069/10, 071/15, 071/17
48427	4	Iskola-udvar	264/1, 264/2, 265
48439	5	Taszári-vízfolyás oldala	319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329/1, 329/2, 330, 331/3, 331/4, 331/5, 332, 333, 334, 341, 342, 343, 344, 340, 335, 336, 337, 338, 339, 013/1, 013/3
48445	6	Vasútállomás	071/21, 071/28
48446	7	Vasút mellett	080/2, 082/2, 081, 084/3, 082/1
48447	8	Vasúttól délre	088, 090, 084/3, 089
48449	9	Útelágazás	016/3, 016/5
48451	10	Göndöcs-dűlő, nyugat	016/3, 010/1, 022/3, 021/2
48453	11	Göndöcs-dűlő, kelet	022/3, 010/1
48456	12	Kaposhomoki vasútállomás-oldal	07/3, 07/4
48458	13	Batéi úttól délre	09/3, 09/2
48460	14	Tócsári-patak oldal, észak	09/3
48463	15	Tócsár-patak oldal, dél	094
49504	16	Vasútállomással szemben	071/28, 071/26, 071/27, 071/29, 071/6
49510	17	Tócsár	032/3, 037/1, 031, 030/2, 037/2, 029, 028
49518	18	Dögkút	016/7, 013/4, 013/3, 014
49519	19	Plébánia	273, 274, 275, 276, 224/32, 224/33, 224/34, 100/3, 98, 104/2, 103/2, 100/24, 100/25, 103/1, 102, 101, 104/1, 32/2, 32/1
49534	20	Templom D-i oldala	224/32, 224/33, 98, 100/25, 101, 32/2, 31, 32/1
49536	21	Lapai - rét	070, 071/31, 071/33, 071/22, 071/15, 071/17, 071/25, 071/24, 071/32
49538	22	Kis - erdő	017/1, 028/1, 015/6, 015/11, 015/2, 015/9, 015/10, 094, 095, 0113, 094, 095

MŰEMLÉKEK

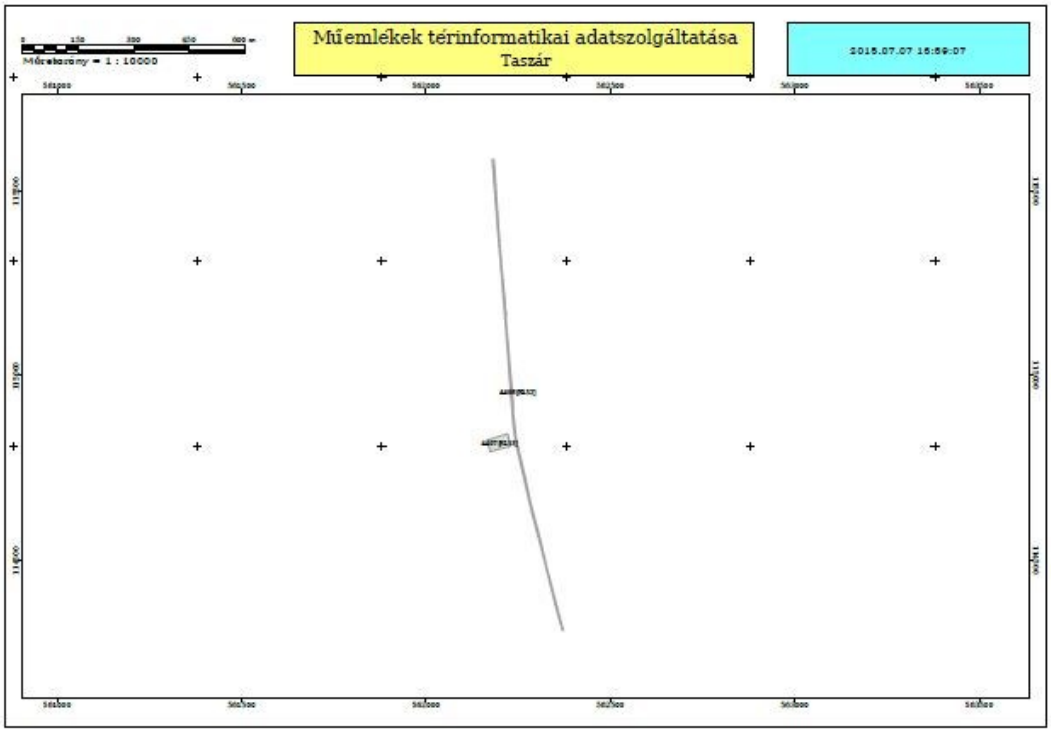

törzsszám	azonosító	megye	helység	cím
4498	29975	Somogy	Taszár	
4497	29976	Somogy	Taszár	
4497	8133	Somogy	Taszár	Széchenyi István utca 67.
4498	8132	Somogy	Taszár	Széchenyi István utca 58. előtt

név	védelem	bírság kategória
Nep. Szt. János szobor ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet	
R. k. templom műemléki környezete	Műemléki környezet	
R. k. templom	Műemlék	III.
Nep. Szt. János szobor	Műemlék	III.

védési ügyiratok	helyrajzi szám
	32/1, 98, 276, 275, 224/33, 224/32, 101
	100/25, 102, 224/32, 224/33, 273, 274, 275, 98, 32/1, 224/34
22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	101
22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	224/34

EOV Y koordináta	EOV X koordináta
562193	114815
562250	114802

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ, ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK

Településképi szempontból eltérő karakterű területek:

Taszár népessége az 1970-es évektől kezdődően 2000 körül mozog. Ez Somogyban egy nagyobb község létszámának felel meg. A település fő arculata, karaktere mégis inkább kisvárosi jellegű. A helyszínt ismerve, vagy a történti részben olvasottakból ez egyértelműen következik is. A településen sétálva is érzékelhető a település története, településrészeinek kialakulása, és ebből következő eltérő településképi karakterei is.

4/1 LAKÓTELEP KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ

4/2 KERTVÁROSIAS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ

4/3 FALUSIAS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ

4/4 VOLT LAKTANYA TERÜLETÉNEK KARAKTERE

4/5 GAZDASÁGI, IPARI TERÜLETEK KARAKTERE

4/6 VOLT REPÜLŐTÉR TERÜLETÉNEK KARAKTERE

4/7 GARÁZSSOROK KARAKTERE

4/8 ZÖLDFELÜLETEK, KÖZPARKOK, TEMETŐ, SPROTTERÜLETEK KARAKTERE

4/9 SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK KARAKTERE

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ, ELTÉRŐ KARAKTERŰ BELTERÜLETI TERÜLETEK TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA M = 1 : 10 000

4/1	LAKÓTELEP KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ
4/3	FALUSIAS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ
4/4	VOLT LAKTANYA TERÜLETÉNEK KARAKTERE
4/5	GAZDASÁGI, IPARI TERÜLETEK KARAKTERE
4/6	VOLT REPÜLŐTÉR TERÜLETÉNEK KARAKTERE
4/7	GARÁZSSOROK KARAKTERE
4/8	ZÖLDFELÜLETEK, KÖZPARKOK, TEMETŐ, SPROTTERÜLETEK KARAKTERE
	KIALAKULÓ TERÜLETEK KARAKTERE

4/1. LAKÓTELEPI KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ

Az idegenként Taszárra érkezők számára meglepő, utcanév nélküli táblákkal találkozunk. Az épületeknek számozása van. Ez egyedi, környéken máshol nem alkalmazott beazonosítási mód.

4/2. KERTVÁROSIAS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ

UTCAKÉPEK:

A településrész utcái egységes kialakításúak, burkolataik, vízelvezetésük megoldott. A területen legfőképpen földszint + tetőtér beépítéses lakóházakat találunk.

KERÍTÉSEK:

4/3. FALUSIAS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ

UTCAKÉPEK

A történelmi falu területén megtalálható az utcára merőleges, azzal párhuzamos gerincű épület ugyanúgy, mint a sátortetős, a tetőtér beépítéses és az emeletes ház is.

Az utak burkolata, a csapadékvíz elvezetése megoldott, a rendezett utcaképet csak a sok helyen megtalálható kétoldali oszlopsor zavarja. Az utcák egységes fásítása ezen a településrészen több helyen hiányos, így adva lehetőséget, az egységes koncepció szerinti beültetésre.

KERÍTÉSEK FAJTÁI

A falusias karakterű részen szinte mindenféle típusú kerítésforma megtalálható: épített tömör, előregyártott tömör, áttört fa és fém, és a sövénykerítésnek is több fajtája.

4/4. VOLT LAKTANYA TERÜLETÉNEK KARAKTERE

A laktanya területe, egykori funkciójának megfelelően magas, nagyrészt előre gyártott elemes beton kerítéssel van körbevéve. Az egykori kapuzat megmaradt, a két világot elválasztó kapu helyén ma már csak egy sorompó található. A kapun beérve kellemes parkosított területre érünk. Az 1900-as évek második felében ültetett fák mára felnőtté váltak, árnyas, ligetes környezetet biztosítva a sajnos nagy részben használaton kívüli épületeknek.

A kilencvenes évek közepétől ideiglenesen Taszáron állomásozó amerikai haderő épített egy kápolnát a laktanya területén belül. Ma itt található a Hely- és repüléstörténeti Kiállítás, ahol a taszári repülőtér és az ott települt alakulatok életét, tárgyi emlékeit bemutató tárlat kapott helyet. A főterem falain időszakok szerint elrendezve kaptak helyet a fényképek, a személyes tárgyak, az egyenruhák, dokumentumok, fegyverek.

4/5. GAZDASÁGI TERÜLETEK KARAKTERE

Összefüggő nagyobb gazdasági karakterű településrész jelenleg külterületen a felőli oldalon van. Taszár helyzetéből adódóan a laktanya területe is gazdasági területként hasznosul, hasznosulhat. Önálló karakterként való szerepeltetése speciális helyzetéből adódik.

A gazdasági karakterű terület a 61-es főközlekedési útról látható sziluett része.

Az egykor Tsz major helyén lévő gazdasági terület rendezett, bekerített. A szántóföld területébe ékelődve helyezkedik el, védősávval jelenleg nem rendelkezik.

4/6. VOLT REPÜLŐTÉR TERÜLETÉNEK KARAKTERE

A jelenleg üzemen kívüli repülőtér területét nem lehet nem önálló karakterként értelmezni. Igaz, hogy jelenleg zárt területen, belül sok helyen rendezetlen gazos részek is találhatóak, és funkció nélkül nehéz karaktert értelmezni, de bízva a hasznosításban, önálló településképi karakter megfogalmazásának helyet, teret kívánunk biztosítani.

A hasznosításig egyedül terület karbantartását, állagmegóvását, településkép védelem céljából többszintes növénytakaró telepítését, a sarjadó növényzet céltudatos alakítását javasoljuk.

4/7. GARÁZSSOR KARAKTERE

A lakótelephez kapcsolódóan, településképet is meghatározó elem a több tömbben meglévő „garázssor”. Az épületek egy része alkalmas csak gépjárművek elhelyezésére, vannak olyan elemei, melyek csak tárolásra alkalmasak, de vannak üresen állóak is. Az épületegyüttes tulajdonviszonyai részben rendezetlenek, mely nehézséget okoz a rendbetartásban is. A terület egy részén csak füves területen keresztüllehet közlekedni, ez is nehezíti az épületek használatát.

A garázssor fontos funkcionális eleme a lakótelepnek, gondozottságában viszont nem éri annak színvonalát. Településkép szempontjából egyértelműen javításra szoruló területe a településnek.

4/8. ZÖLDFELÜLETEK, KÖZPARKOK, TEMETŐK, SPORTTERÜLETEK KARAKTERE

KÖZPARKOK

A település közös használatú, és fenntartású zöldfelületekben gazdag. Egybefüggő zöldfelületet adnak a társasházak úszótelkei és a település közparkjai is. Hasonló lakónépességű, méretű településekhez képest nagyságrendekkel nagyobb közös használatú és fenntartású zöldfelülettel rendelkezik a település. A területek folyamatos gondozása komoly feladatot ró az önkormányzatra. A Taszáriak lelkületét mutatja, hogy komoly és játékos közterületi térelemekben gazdag községük.

JÁTSZÓTEREK

A település minden lakó karakterű részén található játszótér. A játszóterek zöldfelületekkel vannak körülvéve, átmenő forgalomtól mentesek. Egységes program szerint, kisvárosi karakterű, minőségi termékek kerültek kihelyezésre. Nem csak a

termék kiválasztásánál volt körültekintő az önkormányzat, a terület gondozása is példaértékű. Lakossági észrevételek alapján a lakótelepi játszóterek esetében megfontolandónak tartják lehatárolását. A lakótelep egészére készülő környezetrendezési terv készítése során javasoljuk a közösségi tervezés elve szerint járjanak majd el.

TEMETŐ

A temető megközelítését nagyvárosok is megirigyelhetik. Tudatosan telepített koros fák alatti parkolóhelyekkel, burkolt bejáróval rendelkezik. Belső területe gondozott,

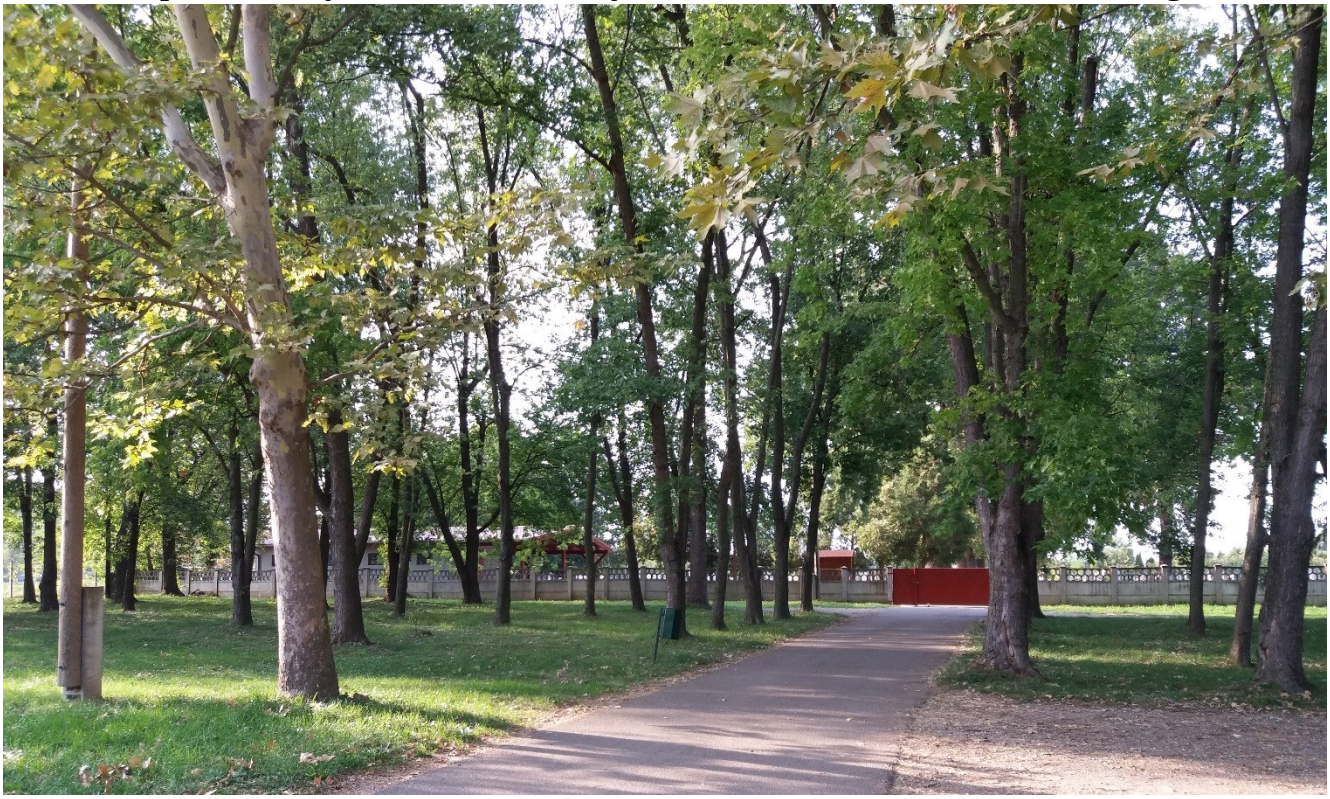

növényzete igényesen kialakított, taralék fejlesztési területtel rendelkezik. Példaértékű a régi síremlékek megőrzése, a temetőn belüli kisebb síremlék együttes.

Területén több értékes síremlékkel, köztéri alkotással találkozhatunk.

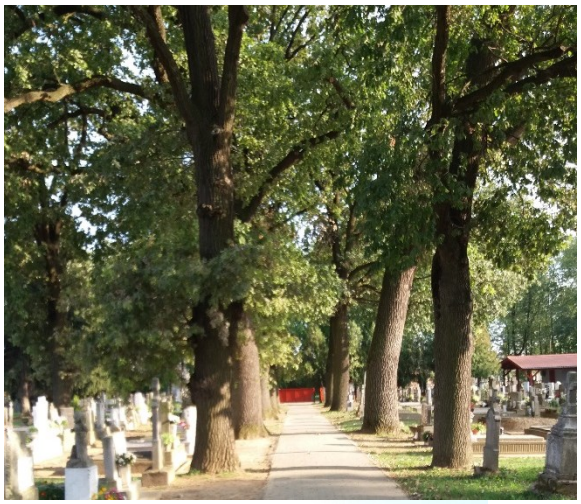

4/9. SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK

HÍRDETŐ és HÁZSZÁM TÁBLÁK:

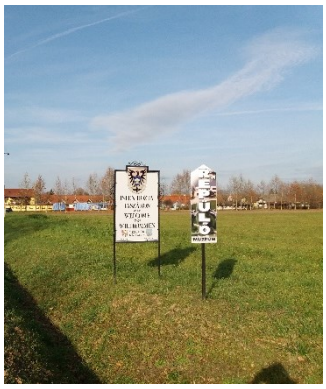

A településen egységes információs és utcatábla rendszer található. Következetesen megjelennek a különböző karakterű településrészeken.

BUSZMEGÁLLÓK:

A település belső területein egységes, városias jellegű buszmegálló rendszer található. A választott típus jól megoldja, hogy több helyen lakóházak vagy zöldterületek előtti az elhelyezésük.

A 61-es számú főút mellett a buszmegállók a település kapujaként is működnek. Az átutazók számára itt jelenik meg Taszár, ezért javaslunk kiemelt figyelmet fordítani egyedi, települési arculatot a külvilág felé közvetítő buszmegálló-pár tervezését, kihelyezését.

4. A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

5/1. AJÁNLÁSOK A LAKÓTELEP KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZRE

Speciális helyzetű a terület, mivel a magántulajdonban lévő társasházak közötti terület közösségi, önkormányzati tulajdonban van. A társasházakban élők részéről jogosan felmerülő igények (parkolók, pihenők, játszóterek, közvilágítás, vízelvezetés, tereprendezés) csak önkormányzati területen valósíthatók meg. A terület minőségi fejlesztésénél nagyon fontos, hogy a teljes lakótelepre, de minimum a tömbtelkekre egységes, széles körben egyeztetett környezetrendezési és társasház felújítási program és terv készüljön, mely lehetőséget ad az ütemezett megvalósításra. Magyarország és Európa más hasonló adottságú településein készültek már egységes „Lakótelepből zöldváros" programok, melyek során sok hasznosítható tapasztalat gyűlt össze. Dr. Novák Ágnes phD tanulmányából mutatunk egy-két kép-pár példát.

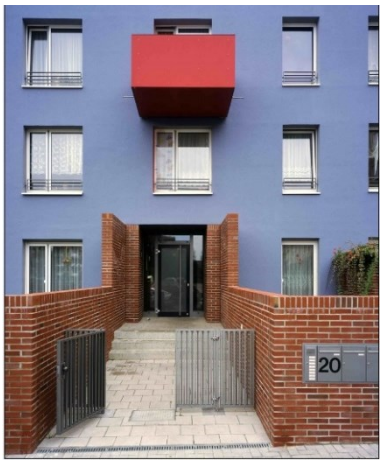

A program kidolgozását a lakótelep és a laktanya karakterű településrészekre közösen érdemes kidolgozni. Fent megnevezett tanulmány

szerint a kitűzött célok a következők:

- *az élet- és lakáskörülmények jelentős megváltoztatása,*
- *a városi infrastruktúra és a környezet jelentős javítása,*
- *új munkahelyek teremtése,*
- *megfizethető és vonzó lakhatási lehetőségek kidolgozása,*
- *kiegyensúlyozott lakáspiac létrehozása*
- *a közösségi élet támogatása,*
- *szociális és gazdasági stabilitás elérése.*

Az egyeztetések során lakossági igényként merült fel a lapos tetős épületek alacsony hajlásszögű tetővel való lefedése. Általánosságban elmondható, hogy a településkép szempontjából a meglévőekkel azonos hajlásszögű fedés javasolható.

A lakótelepen, és a település más részén is több minőségi játszótér kialakítása megtörtént már. Ehhez illeszkedő színvonalas környezetrendezés során az úszótelkek különböző funkciójú területeinek kapcsolatára és lehatárolására külön figyelmet kell fordítani.

A település egyedi sajátossága a társasházak számozása. A házszámok az épület karakteresen jelennek meg, melynek újragondolásával egyedi településképi arculati elemet lehetne létrehozni. Javasoljuk, hogy a csak Taszárra jellemző karakteres elemre egységes koncepció alapján készüljön arculati elemterv.

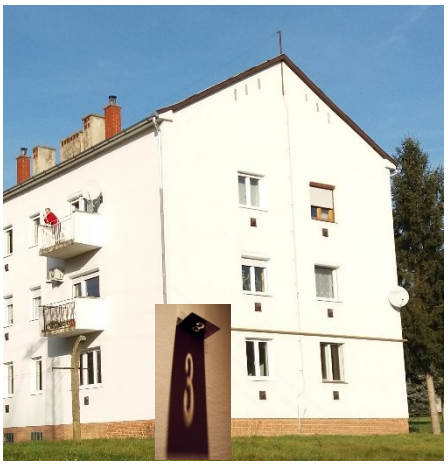

Fontos a társasházakhoz szükséges hulladékszigetek helyének újragondolása, és vizuális lehatárolásának megoldása is.

A szomszédos Kaposváron látunk erre több jó példát, és fejlesztési javaslatot. Érdemes lenne megfontolni, egy Taszári arculatú, egységes, időt álló anyagú, vandál biztos rendszert megvalósítani. A hulladékszigetek elhelyezésénél széles körű egyeztetés szükséges.

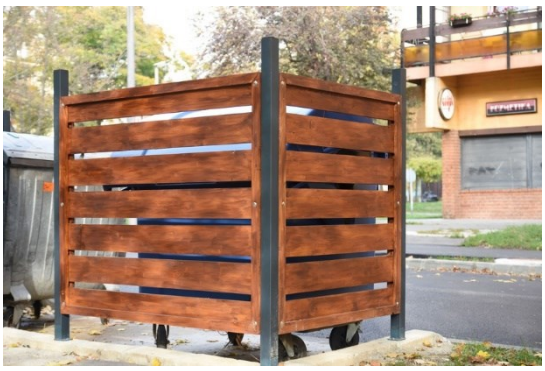

5/2. AJÁNLÁSOK KERTVÁROSIAS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZRE

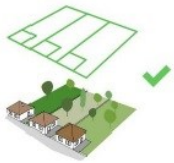

TELEPÍTÉS

A meglévő épületek általában oldalhatáron álló beépítésűek, és a telkek északi felére tájoltak. Ennek megatartása a továbbiakban is javasolt. Az indokolatlanul nagymértékben hátrahúzott lakóház építése nem javasolt. A melléképületeket a főépület vonalában javasolt elhelyezni, nem a telken belül szétszórva.

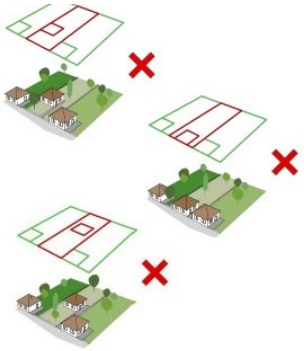

MAGASSÁGOK

A meglévő épületek közé épülő újaknál azokkal hasonló magasság javasolt. A túl magas házak nem illeszkednek a kertvárosias településrész utcaképébe.

TETŐFORMA

A településrészen lévő házak általában földszint + tetőtér beépítéses kialakításúak. Új házak építése vagy tetőcsere esetén javasoljuk a meglévőhöz való illeszkedést.

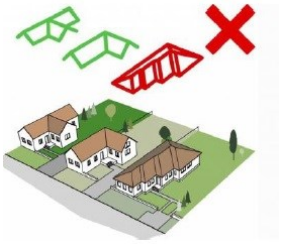

TETŐHAJLÁSSZÖG

A meglévő épületek tetőzete általában 40-45 fokos hajlásszögű. Az úak építésénél javasolt ezekhez igazodni. Kerülni kell a túl alacsony és túl meredek tetőt.

ANYAG ÉS SZÍNHASZNÁLAT

A településrészen található épületeknél általában a világosabb, pasztel színek használata a jellemző, a felújítottaknál és az újaknál az erősebbek színek is.

5/3. AJÁNLÁSOK FALUSIAS KARAKTERŰ TERÜLETRE

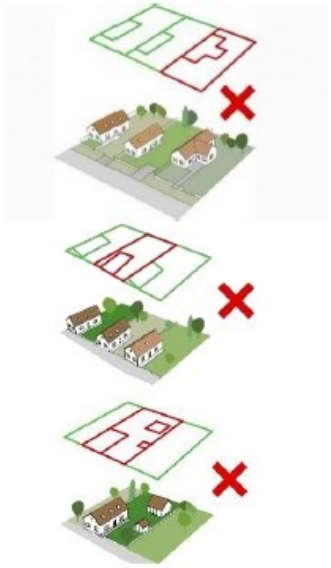

TELEPÍTÉS

A meglévő épületek általában oldalhatáron álló beépítésűek és a telkek északi felére tájoltak. Ennek megatartása a továbbiakban is javasolt. Az indokolatlanul nagymértékben hátrahúzott lakóház építése nem javasolt. Az utcára nem merőleges telekhatár esetében a kialakult állapothoz igazodóan a telekhatárhoz javasolt illeszkedni. A melléképületek a főépület vonalában a mögött javasolt elhelyezni, nem a telken belül szétszórva.

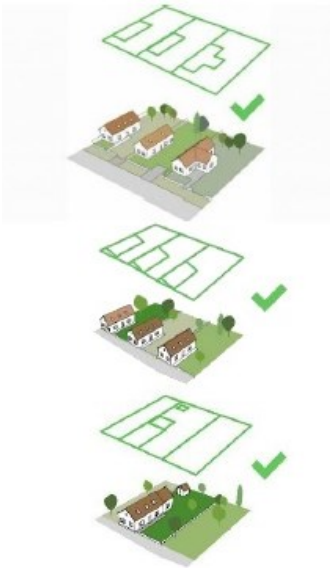

MAGASSÁGOK

A meglévő épületek közé kerülő házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Taszár falusias településrészének utcaképébe.

TETŐFORMA

A településrészen lévő házak tetőformája változatos. Vannak utcával párhuzamos, arra merőleges és sátortető kialakításúak is. Új házak építése vagy tetőcsere esetén a szomszédokhoz és az utcaképhez javasolt illeszkedni.

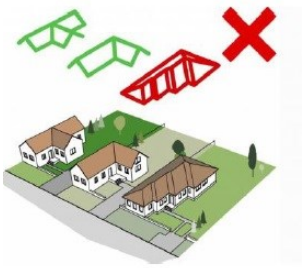

TETŐHAJLÁSSZÖG

A meglévő épületek között épülő háznál arra kell törekedni, hogy az új épület tető hajlásszöge alkalmazkodjon, sem meredekebb, sem alacsonyabb hajlásszögű épület nem kedvező. Ez különösen az épületek utcafrontján okoz kellemetlen látványt. Kerülni kell a túl alacsony és túl meredek tetőt. A 30-45 fok közötti tetőhajlásszög megtartása támogatható.

ANYAG ÉS SZÍNHASZNÁLAT

A településrészen található épületek közül a régebbieknél a világosabb, pasztel színek használata a jellemző, az újabbaknál, a festéktechnológia fejlődésével együtt megjelentek az erősebbek is.

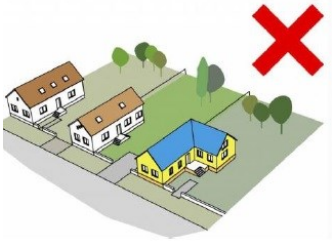

5/4. AJÁNLÁSOK A VOLT LAKTANYA TERÜLETÉRE

Taszár Önkormányzata a 2014- 2019. évi ciklusprogramjában és a Somogy Megyei Területfejlesztési koncepció is kiemelt figyelem fordít a laktanya területén történő hosszú távú fejlesztési projektek megvalósítására. A laktanya fejlesztését egyik legnagyobb kitörési pontjának tartja az Önkormányzat. A várva várt fejlesztések alapjaiban fogják megváltoztatni a települési arculatot is. A koncepció és a program kidolgozásánál ezért fontos szempont kell, hogy legyen az illeszkedés is. Településképi szempontból és a terület használata szempontjából is megfontolandó kérdés, hogy minden helyen maradjon-e a terület beton kerítéssel történő lehatárolása. Ha a tervezett gazdasági vagy egyéb funkció megköveteli, településképi szempontból akkor is egyértelműen a lágyabb, növényzettel takart megoldás javasolható. A kerítés síkjának „ugráltatása", egyes helyeken a most kerítés mögötti növénycsoportok közlekedési területre való kikerülése sokat segíthetne a színvonalasabb településkép kialakításában.

A laktanya épületeinek felújításakor törekedni kell betartani az általános építészeti alapelveket. Fontos, hogy az egységes karaktert meghatározó munkaanyag a konkrét

fejlesztések elkezdéséig elkészüljön. Ebben kell majd meghatározni, hogy egységesen maradjanak-e lapos tetősek az épületek, alacsony vagy magas hajlásszögű tetőlefedést kapjanak. Itt kell meghatározni az anyag és színhasználatot is. Előzetesen annyi mondható, az épületek színezése maradhat semleges,világos, de itt elfogadható ill. javasolható az erősebb színek használata is, melyhez érdemes színdinamikai tervet készíteni. A település ezen részére is érvényes, hogy egységes utcabútor rendszer javaslunk alkalmazni, és itt is külön figyelmet kell fordítani a tudatos környezetrendezésre is. Egységes laktanya területi rehabilitációs program és terv készítése, és a szerint való következetes fejlesztés hozhat hosszú távon is elfogadható pozitív eredményt.

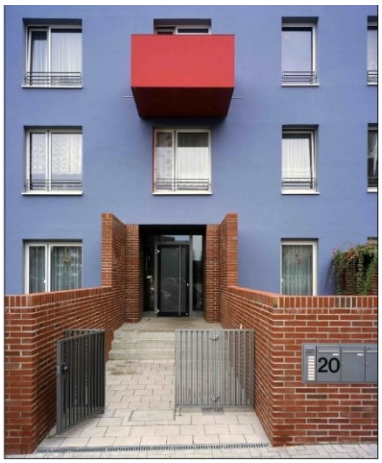

5/5. AJÁNLÁSOK A GAZDASÁGI TERÜLETRE

A település nyugati részén lévő gazdasági terület lakóterülettől egységes, többszintes növényzettel történő lehatárolása látvány, szél, szag és zajvédelmet és biztosít.

5/6. AJÁNLÁSOK A REPÜLŐTÉR TERÜLETÉRE

Taszár és a térség szempontjából kiemelkedő fontosságú a repülőtér fejlesztése, melyhez több anyag és program is készült már.

Jelen kézikönyv keretein belül is fel szeretnénk felhívni a folyamatokban részt vevők figyelmét, hogy készülő szakmai anyagok egyeztetése során kiemelt figyelmet érdemes fordítani a várt beruházás településképet alapjaiban megváltoztató szerepére is.

Fontos, hogy a tervezési folyamat része legyen egy teljes, a település egészéhez is igazodó arculati terv készítése is. Fontos, hogy a beruházás méreteihez illeszkedő háttéranyagok, programok készüljenek, melyek biztosítani tudják a majdani a sikert is. Ha a szükséges, és évek óta nagyon várt fejlesztés egyszer valóságossá válik, ne érje váratlanul, felkészületlenül a települést.

forrás: H-bon Mérnöki Iroda Kft

Nagyfokú előrelátásra van szükség egy ilyen jelentős beruházás előkészítése során, és a szempontok közül nem szabad kihagyni az élhető, minőségi környezet iránti igényt sem.

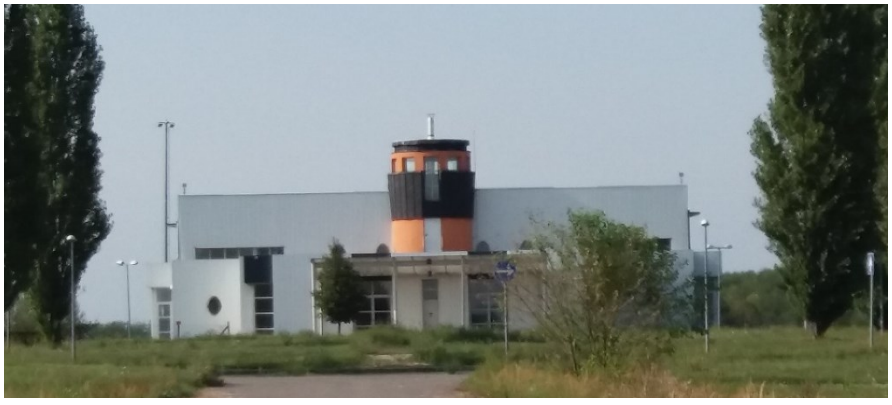

5/7. AJÁNLÁSOK A GARÁZSSOR KARAKTER TERÜLETÉRE

A garázssor nemcsak településképet zavaró problémájának megoldása már több évtizede jelen lévő feladat. A tulajdonviszonyok rendezése után egységes, program, épület és környezetrendezési terv készítése és ez alapján ütemezett felújítás, szükséges mértékben inkább új építése javasolható. A garázsoknál egyszerű megoldásokat javaslunk, rendezett egységes bejáratokat és a nagy falfelületek növényzettel történő takarását. A garázssor építésekor széleskörű egyeztetésre lesz szükség.

A településkép szempontjából elfogadható a lapos, az alacsony és a magasabb hajlásszögű tetőlefedés is. A jó végeredmény záloga ebben az esetben az egységes, zöldfelület rendezésre, térvilágításra és utcabútor rendszerre is kiterjedő koncepció és terv. A koncepció kidolgozásakor megfontolásra javasoljuk, hogy biztosítsanak majd zárt és fedett-nyitott közösségi tereket, „műhelyházakat”, kézi autómosási lehetőséget is. Az emeletes házak lakói számára életminőséget javítani tudó beruházás, lakótelepi garázs- rehabilitációs program kidolgozását javasoljuk.

Az épület formai megjelenésénél elfogadható a hagyományos és a modern kialakítás is, szerkezénél az építetett és a készház rendszer is. Szempont a mindenre kiterjedő egységes megjelenés, az időtálló anyaghasználat. Ezt érdemes követelményként megfogalmazni.

5/8. AJÁNLÁSOK ZÖLDFELÜLETEKRE, UTCÁKRA, KÖZPARKRA, TEMETŐRE, SPORTTERÜLETEKRE

FÁSÍTÁS, FASOR TELEPÍTÉS ESETÉN IRÁNYADÓ ELVEK:

A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § szerint

„(1) Fás szárú növény az ingatlan azon részén és oly módon telepíthető, hogy az – figyelemmel az adott faj, fajta tulajdonságaira, növekedési jellemzőire, szakszerű kezelésére – az emberi életet és egészséget nem veszélyeztetheti, a biztonságos közlekedést nem akadályozhatja, valamint nem okozhat kárt a meglévő építményekben, létesítményekben, és nem akadályozhatja azok biztonságos működését.

(2) A közterületen lévő fasor fahiányainak pótlása csak az adott fasor vonalába történő telepítéssel, a fasorra jellemző faj, fajta felhasználásával történhet, ha annak környezeti feltételei adottak.

(3) Fás szárú növény pótlása nem történhet az 1. mellékletben felsorolt fajok egyedeivel."

1. melléklet az inváziós fajú fás szárú növényeket tartalmazza:

Magyar név	Tudományos név
fehér akác*	*Robinia pseudoacacia*
amerikai kőris*	*Fraxinus pennsylvanica*
mirigyes bálványfa*	*Ailanthus altissima*
cserjés gyalogakác	*Amorpha fruticosa*
kései meggy	*Padus serotina*
zöld juhar	*Acer negundo*

* Kivéve a kertészeti változatok.

A Dél-Dunántúli Nemzeti Park Igazgatósága ennek további kiegészítését javasolja a Mihály B.-Botta-Dukát Z.: Biológiai inváziók Magyarországon. Özönnövények I-II. A KvVM Természetvédelmi Hivatalának 9.-10 tanulmánykötetében leírtak figyelembevételével.

A település meghatározó utcája a Toldi Miklós utca fásítása, közvilágítása városi karakterű. Igényes kialakítású.

KÖZPARKOK

A zöldfelületek karbantartása, fejlesztése folyamatos feladata a település közösségének. A növényzeten kívül településképet meghatározó szerepe van az

utcabútoroknak – padok, szemetesek, kerékpártárolók, pihenőasztalok - is. Az elemek bemutatásával az a célunk, hogy felhívjuk a figyelmet, hogy ezen esetben is az egységes rendszer következetes alkalmazásával lehet övid távon is látható eredményt elérni. A bemutatott rendszernek előnye még a vandálbiztos tartószerkezet és az is, hogy a kerékpártárolónál megoldható a biztonságos lekötés is.

Településképet meghatározó elem tud lenni (pl. a Toldi Miklós utcánál, vagy a Laktanya környékén javasolható pollerek elhelyezése.

TEMETŐ

A temető megközelítését nagyvárosok is megirigyelhetik. Tudatosan telepített koros fák alatti parkolóhelyekkel, burkolt bejáróval rendelkezik. Belső területe gondozott, növényzete igényesen kialakított, taralék fejlesztési területtel rendelkezik.

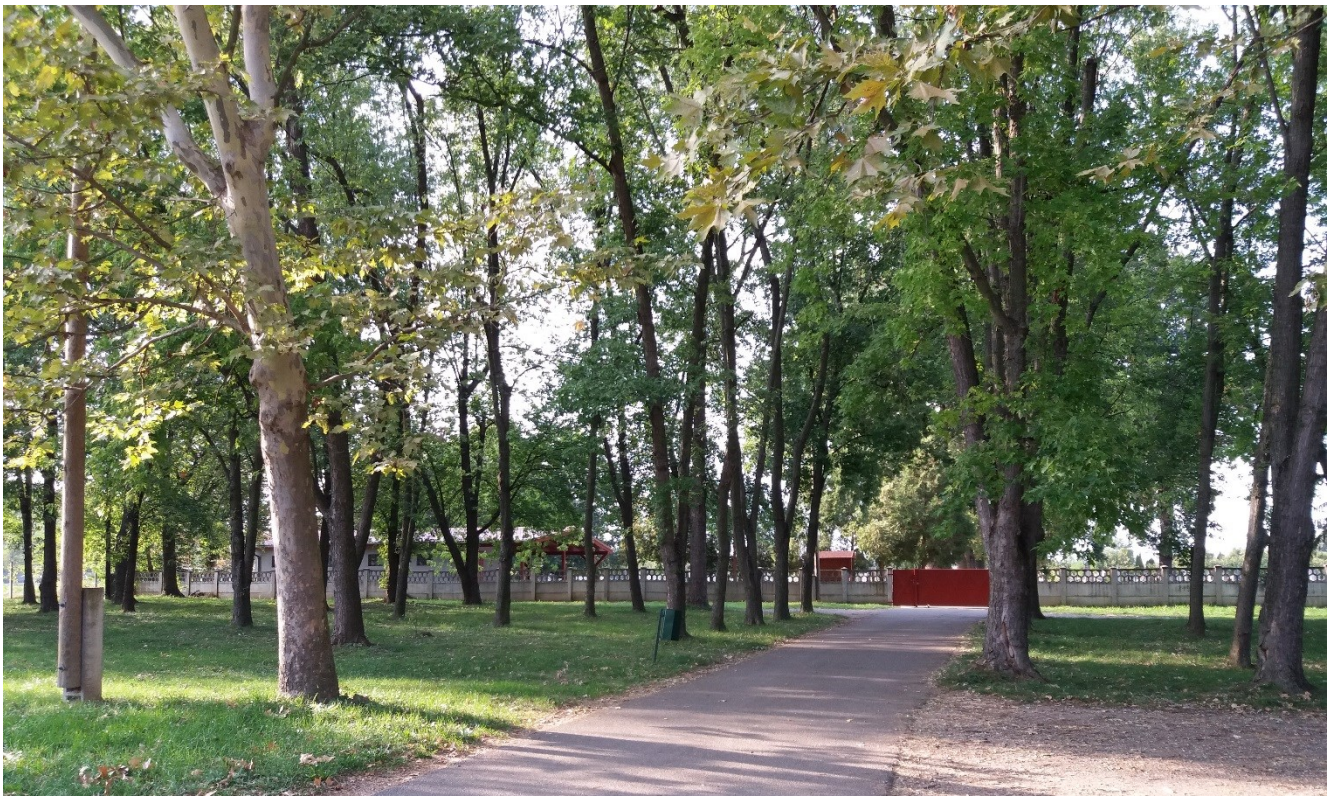

A temető fejlesztésénél javasoljuk a bejárat kiemeléséhez temetői karakterű egyedi főbejárati kapuzat elhelyezését. Javasoljuk még a közterület rendezését, részben burkolt felületű parkolók kiépítését, a hétköznapokra pihenőhelyek kialakítását.

A temetői fejlesztés része lehetne még egységes egyedi tervezésű, Taszári arculatú urnakert kialakítása.

5/9. AJÁNLÁSOK SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁKRA, REKLÁMHORDOZÓKRA, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEKRE

HÍRDETŐTÁBLÁK:

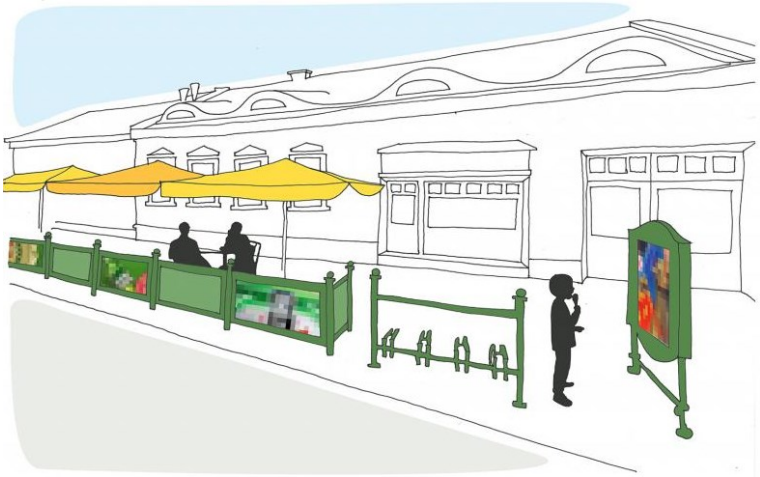

BUSZMEGÁLLÓK:

A település belső területein egységes, városias jellegű buszmegálló rendszer található. A választott típus jól megoldja, hogy több helyen lakóházak vagy zöldterületek előtti az elhelyezésük. Fenti típus belső területeken belüli alkalmazása a továbbiakban javasolható.

A 61-es számú főút mellett a buszmegállók a település kapujaként is működnek. Az átutazók számára itt jelenik meg Taszár, ezért javaslunk kiemelt figyelmet fordítani egyedi, települési arculatot a külvilág felé közvetítő buszmegálló-pár tervezését, kihelyezését.

A kép forrása: http://hg.hu/cikkek/alkotok/14942-diakok-epitik-ujja-devecsert

AJÁNLÁSOK ELEKTROMOS VEZETÉKEKRE, OSZLOPSOROKRA

Taszáron több utcában találkozunk földkábeles kialakítással, mely településképi szempontból a legjobb megoldás. A légvezetékes kialakításnál nem csak a vezetékek látványa az, ami zavaró, a településkép szempontjából legalább ilyen lényeges, hogy a földkábeles megoldás jobb lehetőséget ad az utcák és a közterületek fásítására, növényesítésre.

5. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés), kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása

JÓ PÉLDÁK ÁTTÖRT ÉS TÖMÖR KERÍTÉSEKRE, GONDOZOTT ELŐ ÉS OLDALKERTEKRE

Jó példa tégla- fa kerítésre, utcai kispadra

Taszár helyi különlegessége az óvoda kerítése. Az egykori laktanya kerítését tették gyermekbaráttá. Tömör tégla kerítésre is találunk jó példát.

6. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

HÍRDETŐTÁBLÁK:

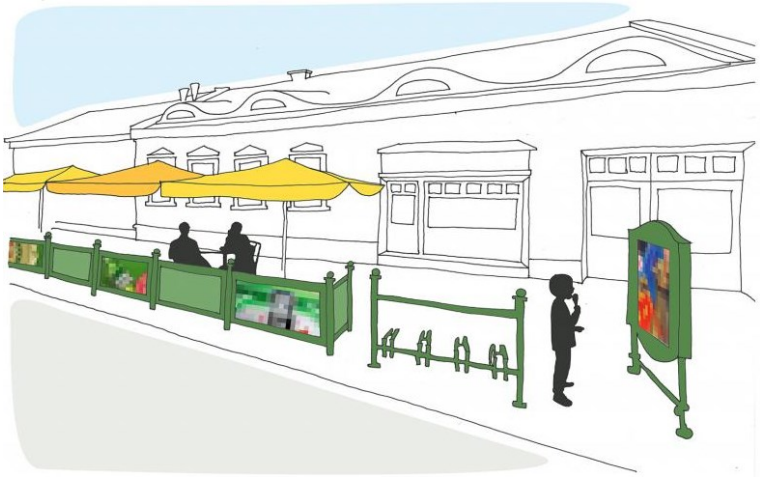

BUSZMEGÁLLÓK:

A település belső területein egységes, városias jellegű buszmegálló rendszer található. A választott típus jól megoldja, hogy több helyen lakóházak vagy zöldterületek előtti az elhelyezésük. Fenti típus belső területeken belüli alkalmazása a továbbiakban javasolható.

A 61-es számú főút mellett a buszmegállók a település kapujaként is működnek. Az átutazók számára itt jelenik meg Taszár, ezért javaslunk kiemelt figyelmet fordítani egyedi, települési arculatot a külvilág felé közvetítő buszmegálló-pár tervezését, kihelyezését.

A kép forrása: http://hg.hu/cikkek/alkotok/14942-diakok-epitik-ujja-devecsert

HÁZSZÁMTÁBLÁKRA JÓ PÉLDÁK:

A település egységes arculatának kialakításához házszámtáblák rendszere is hozzá tud járulni. A térségben erre is találunk több szép példát. A falusias karakterű településrészen érdemes lenne megfontolni egységes, egyedi rendszer alkalmazását.

Forrás: A bemutatott elemek Beiczer Judit keramikus művész munkái

HULLADÉKGYŰJTŐ EDÉNYZTEK TAKARÁSÁRA JÓ PÉLDÁK

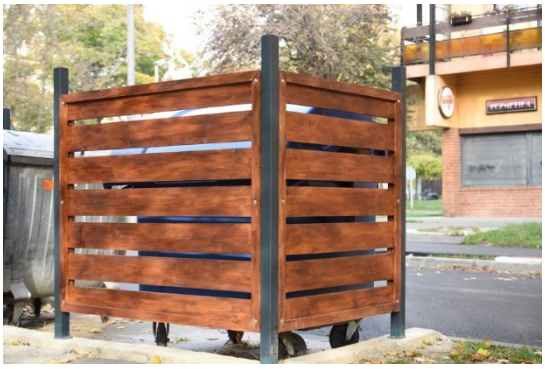

2017. DECEMBER

FORRÁSJEGYZÉK, ELŐKÉPEK KÖSZÖNETNYÍLVÁNÍTÁS

http://www.taszar.hu/

https://www.google.hu/maps

http://mapire.eu/hu/

https://www.teir.hu/

http://www.h-bon.hu/htm/referencia.htm

http://epiteszforum.hu/mi-lesz-veled-lakotelep

www.hobbytec.hu/10-db-sor-garage-gipsz-es-lapos-ezt-siebau-gmbh-297x5960-cm.html

http://sico.hu/keszgarazs/

http://www.minalunk.hu/mor/index.php?n=5&tartalom_id=33332&area=497

http://hg.hu/cikkek/alkotok/14942-diakok-epitik-ujja-devecsert

Köszönjük Tarlós Józsefnek a segítséget, és a fényképeket!
Rendszerezett, településképet dokumentáló fényképei nemcsak ezen dokumentum készítésekor jelentenek értéket.

Köszönjük Kontsag Sándornak a taszári Hely- és Repüléstörténeti Kiállítás településtörténeti szempontú bemutatását és a szakmai anyagokba való betekintés lehetőségét.

Köszönjük az Önkormányzatnak, és a képviselő- testületnek a közreműködését, a lakosságnak a fórumokon való részvételt, az építő jellegű írásos beadványokat és a hozzászólásokat.